

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о статусу датих препорука
приликом ревизије финансијских извјештаја Јавног
предузећа „Жељезнице Републике Српске“ а. д. Добој за
2014. годину**

Број: ИП023-17

Бања Лука, 14.12.2017. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ О СТАТУСУ ДАТИХ ПРЕПОРУКА ПРИЛИКОМ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ЈП ЖЕЉЕЗНИЦЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А. Д. ДОБОЈ ЗА 2014. ГОДИНУ (НАЛАЗИ).....	3
	1. Увод.....	3
	2. Провођење препорука из предметног извјештаја	4
	2.1. Проведене препоруке	5
	2.2. Дјелимично проведене препоруке	6
	2.3. Нереализоване препоруке.....	8
	3. Закључак.....	9

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Предмет

Предмет овог ревизијског ангажмана је провјера провођења препорука датих у Извјештају о ревизији финансијских извјештаја Јавног предузећа „Железнице Републике Српске“ а.д. Добој за период 01.01-31.12.2014. године (број: РВ063-15) и доказне документације која поткрепљује provedеност препорука кроз независни ангажман ради пружања увјеравања ограниченог степена о статусу препорука датих у ревизијском извјештају.

Одговорност руководства за провођење препорука

Директор је одговоран за припрему програма провођења датих препорука, за провођење датих препорука и извјештавање о provedеним препорукама.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо закључак о увјеравању ограниченог степена на основу provedених испитивања документације која поткрепљује извјештај о провођењу препорука. Провјеру статуса датих препорука смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске, ISAE 3000 - Ангажовања на основу којих се пружа увјеравање, која не спадају у ревизију или преглед финансијских информација и ISSAI стандардима ревизије релевантним за овај ангажман. Овим стандардима се налаже да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ангажман увјеравања планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у ограниченом степену, увјеримо у статус датих препорука, односно да ли су дате препоруке provedене у складу са очекивањима извршене ревизије.

Ангажман ради пружања увјеравања ограниченог степена укључује провођење поступака у циљу прибављања довољних и адекватних ревизијских доказа о томе да су препоруке provedене на начин како је то ревизор препоручио. То подразумева да нисмо вршили ревизију активности, трансакција и стања билансних позиција текуће године како би се увјерили да исте или сличне грешке, неправилности и неусклађености нису поновљене, већ смо се фокусирали на књиговодствену документацију и изјаве који подржавају извјештај о провођењу препорука датих за 2014. годину. Избор поступака провјере је заснован на просуђивању, укључујући процјену ризика материјално погрешних информација у извјештају о провођењу датих препорука. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за праћење провођења препорука датих од ревизора јавног сектора у циљу осмишљавања поступака који су одговарајући у датим околностима.

Сматрамо да су прибављени докази, с обзиром на увјеравања ограниченог степена довољни и одговарајући и да подржавају закључке дате у извјештају.

Основ за закључак са резервом

Као што смо навели под тачкама 2, 2.2. и 2.3. извјештаја:

Јавно предузеће „Железнице Републике Српске“ а. д. Добој није доставило Главној служби за ревизију јавног сектора Републике Српске План активности на реализацији препорука у року од 60 дана од датума достављања извјештаја, како је прописано чланом 21. став 3. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске.

Од укупно 13 датих препорука (девет за финансијске извјештаје и четири за усклађеност пословања) Јавно предузеће „Железнице Републике Српске“ а. д. Добој дјелимично је провело једну препоруку и то за финансијске извјештаје (под

редним бројем 1), док пет препорука није проведено и то препоруке за финансијске извјештаје (под редним бројем 2, 4 и 9) и препоруке за усклађеност пословања (под редним бројем 1 и 2).

Закључак са резервом

На основу извршене провјере провођења препорука датих у Извјештају о ревизији финансијских извјештаја Јавног предузећа „Жељезнице Републике Српске“ а. д. Добој за 2014. годину и документације која поткрепљује проведеноост препорука, осим за наведено у пасусу Основ за закључак са резервом, нисмо наишли ни на шта што би нас навело на увјерење да препоруке нису проведене.

В.д. главног ревизора

Јово Радукић, с.р.

Бања Лука, 14.12.2017. године

II ИЗВЈЕШТАЈ О СТАТУСУ ДАТИХ ПРЕПОРУКА ПРИЛИКОМ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ЈП ЖЕЉЕЗНИЦЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А. Д. ДОБОЈ ЗА 2014. ГОДИНУ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске (у даљем тексту: Главна служба за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја Јавног предузећа „Жељезнице Републике Српске“ а. д. Добој (у даљем тексту: Друштво) за 2014. годину и у ревизијском извјештају број: РВ063-15 од 01.12.2015. године изразила мишљење са резервом за финансијске извјештаје и мишљење са резервом за усклађеност.

Приликом наведене ревизије дате су сљедеће препоруке за финансијске извјештаје, да се:

1. у потпуности проведу препоруке дате у претходном ревизијском извјештају, тј. извјештају за 2012. годину и то:
 - 1.1. усклађивање Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста, тј. усклађивање броја радних мјеста, броја извршилаца, броја планираних извршилаца и броја стварно запослених извршилаца, како би исти био одраз стварних потреба Друштва;
 - 1.2. идентификовање сегмента пословања и одвојено извјештавање о сваком од сегмената;
 - 1.3. идентификовање, попис, утврђивање стварне вриједности некретнина, постројења и опреме и евидентирање у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања;
 - 1.4. утврђивање стварних права над земљиштем које није уписано у јавним катастарским евиденцијама и евидентирање истог у пословним књигама Друштва;
 - 1.5. анализу Грађевинских објеката у припреми са циљем активирања објеката који су завршени, а за инвестиције за које није вршено улагање у дужем временском периоду тестирање на обезврјеђење и евидентирање истих;
 - 1.6. попис залиха, процјена вриједности истих те правилно евидентирање у књиговодственим евиденцијама;
 - 1.7. правилно евидентирање половног материјала и опреме;
 - 1.8. правилно евидентирање скретница, као и остале погрешно евидентираних опреме;
 - 1.9. евидентирање доспјелих краткорочних обавеза по основу главнице, камата и провизије у оквиру краткорочних обавеза;
 - 1.10. објављивање потенцијалних обавеза и потенцијалне имовине у Напоменама уз годишње финансијске извјештаје;
 - 1.11. објелодањивање свих релевантних информација у складу са захтјевима Међународних стандарда финансијског извјештавања у Напоменама уз годишње финансијске извјештаје;
 - 1.12. унапређење функционисања система интерних контрола путем ажурирања и побољшања интерних аката и обезбјеђења потпуне примјене постојећих контрола;
 - 1.13. евидентирање информационог система из области рачуноводства и финансија Pantheon;

- 1.14. преиспитивање исказане вриједност опреме у припреми и активирање исте;
- 1.15. обавезно усаглашавање међусобних обавеза и потраживања са купцима;
2. унаприједи функционисање система интерних контрола путем ажурирања и побољшања интерних аката, као и да обезбиједи њихову потпуну примјену;
3. утврди имовина која се даје у закуп и иста евидентира у пословним књигама Друштва у складу са захтјевима МРС 40 - Инвестиционе некретнине;
4. евидентирање пресе за монтирање и демонтирање колских склопова изврши у складу са захтјевима МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, параграф 7;
5. евидентирање пореза на додату вриједност врши у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
6. евидентирање обавеза које доспијевају у периоду од годину дана од датума Биланса стања врши у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја (параграф 69);
7. обавезе према „ЗИБЛ“ а.д. Бања Лука признају у складу са захтјевима параграфа 25. и 26. МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина;
8. ванбилансне евиденције врше у складу са чланом 62. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
9. изврши процјена способности Друштва да настави пословање по начелима сталности пословања као и објелодањивање резултата процјене у Напоменама уз финансијске извештаје, у складу са захтјевима параграфа 25-26 МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Приликом наведене ревизије дате су сљедеће препоруке за усклађеност пословања, да се:

1. приликом сачињавања Плана пословања Друштва јасно дефинишу врсте роба, услуга и радова те јасно одреди временски распоред провођења планираних набавки;
2. уговори о раду (распоређивање на радно мјесто) и рјешења о платама (коефицијенти) ускладе са чланом 9. Општег колективног уговора и чланом 90. Закона о раду;
3. обрачун накнада чланова Надзорног одбора у складу са чланом 5. закључка Владе Републике Српске од 03.03.2011. г.
4. приликом пријема нових радника поштује принцип једнакости при запошљавању и принцип потпуне транспарентности слободних радних мјеста, а у складу са чланом 5. Закона о раду и члановима 2, 3. и 6. Закона о забрани дискриминације;

2. Провођење препорука из предметног извјештаја

Друштво је доставило Главној служби за ревизију План активности на реализацији препорука датих у Извјештају о ревизији финансијских извјештаја Јавног предузећа „Железнице Републике Српске“ а. д. Добој за период 01.01-31.12.2014. године од 01.12.2015. године. Наведени План активности на реализацији датих препорука достављен је 15.03.2016. године што није у складу са чланом 21. став 3. Закона о

ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 98/05 и 20/14), тј. није достављен у року од 60 дана од датума достављања ревизијског извјештаја.

Извјештај о спровођењу препорука датих у ревизијском извјештају РВ063-15 је сачињен и достављен Главној служби за ревизију јавног сектора Републике Српске 23.10.2017. године.

На достављени Нацрт извјештаја о статусу датих препорука Друштво је у законом прописаном року доставило примједбе, тј. примједбу која се односила на препоруку број 1. везану за усклађеност пословања, а која је таквог карактера да није утицала на дати закључак о статусу препорука.

2.1. Проведене препоруке

На основу провјере презентоване књиговодствене и друге пратеће документације и предузетих мјера за провођење препорука стекли смо увјерење да је Друштво провело укупно седам препорука и то пет препорука везаних за финансијске извјештаје (под редним бројевима 3, 5, 6, 7 и 8) и двије препорука (под редним бројевима 3 и 4) везаних за усклађеност пословања.

Проведене препоруке везане за финансијске извјештаје:

Препорука број 3

Друштво је отклонило неправилности везане за начин евидентирања и признавања имовине која се даје у закуп, тј. идентификоване су гараже и земљиште које се издаје у закуп и исто је евидентирано на позицију инвестиционих некретнина, све у складу са захтјевима МРС 40 - Инвестиционе некретнине. Евидентирани су гараже у вриједности од 239.820 КМ и земљиште у вриједности од 995.814 КМ.

Препорука број 5

Нетачно евидентиран обрачунати ПДВ-а на позицији активних временских разграничења, по основу измирења обавеза које се финансирају из кредита ЕИВ – 2 и ЕБРД – 2, прекњижен је на рачун групе 27 – Порез на додату вриједност, а у складу са чланом 19. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Препорука број 6

Друштво на дан биланса 31.12. са дугорочних обавеза (обавезе за дугорочне кредите у земљи и иностранству) врши пренос дијела обавеза за отплату дугорочних кредита на позицију дио дугорочних кредита који доспијева за плаћање до једне године, а све у складу са захтјевима параграфа 69. МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Препорука број 7

У складу са захтјевима параграфа 25 и 26 МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, Друштво је обавезе према Заводу за изградњу Бања Лука, по основу накнаде за коришћење грађевинског земљишта и комуналне накнаде у износу од 1.292.733 КМ, прекњижило са позиције краткорочних кредита на позицију дугорочних резервисања.

Препорука број 8

Из ванбилансне евиденције искњижене су гараже и евидентирани на позицији инвестиционих некретнина. Такође, искњижена је из ванбилансне евиденције

имовина у Дрвару, са којом Друштво не располаже. Прихваћена је и препорука везана за евидентирање износа искоришћених одобрених кредита из иностранства, у складу са чланом 62. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, тј. приликом настанка стварне обавезе по основу ино-кредита, иста се евидентира у билансу на позицији дугорочних кредита у иностранству.

Проведене препоруке везане за усклађеност пословања:

Препорука број 3

Скупштина акционара Друштва донијела је Одлуку о висини накнаде члановима Надзорног одбора и Одбора за ревизију, у складу са чланом 5. Закључка Владе Републике Српске од 03.03.2011. године на основу које се врши обрачун накнада члановима Надзорног одбора и Одбора за ревизију.

Препорука број 4

У складу са Законом о раду, Друштво за исказане потребе за запошљавање нових радника расписује одговарајуће конкурсе и обавјештава подручне јединице Завода за запошљавање, које исте објављују на интернет страницама.

2.2. Дјелимично проведене препоруке

Према предузетим мјерама за провођење препорука датих у Извјештају о ревизији финансијских извјештаја Друштва за 2014. годину, дјелимично је проведена једна препорука и то препорука везане за финансијске извјештаје.

Препорука број 1

Препорука се односила на провођење свих препорука (укупно 15 непроведених препорука) из претходног ревизијског извјештаја, тј извјештаја за 2012. годину. Проведено је пет препорука, пет препорука је дјелимично проведено, а пет препорука није проведено и то:

Препорука 1.1.

У сврху реструктурирања радне снаге, Друштво је донијело нови Правилник о организацији и систематизацији радних мјеста дана 21.02.2017. године и Правилник о (првим) измјенама и допунама Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста од 22.06.2017. године који је предвидио смањење постојећег броја радних мјеста. Измјенама и допунама Статута, те доношењем новог Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста извршене су значајне организационе промјене, као дио свеобухватног поступка реорганизације и реструктурирања Друштва, који се проводи уз подршку и помоћ Владе Републике Српске и Свјетске банке, уз усклађивање унутрашње организације са Законом о жељезницама Републике Српске („Сл. гласник РС“ број: 19/17, 28/17 и 100/17) и Законом о жељезницама БиХ („Сл. гласник БиХ“ број: 52/05). Управа Друштва донијела је Програм рјешавања вишка радника, како би се извршило адекватно збрињавање оних радника, за које се у поступку примјене Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста и других општинских аката Друштва, утврди да њихов даљи рад у Друштву није неопходан. Препорука дјелимично проведена.

Препорука 1.2.

Није извршена диоба на инфраструктуру и операције, тј. Друштво се није организовало и ускладило са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја односно МСФИ 8 – Оперативни сегменти. Тренутно, Друштво ради на

стварању претпоставки за израду диобног елабората, као дијела свеобухватног поступка реорганизације и реструктурирања. Препорука није проведена.

Препорука 1.3.

У децембру 2015. године извршена је процјена некретнина постројења и опреме, тј. идентификовање, попис и процјена некретнина постројења и опреме Друштва, од стране Економског института Бања Лука. Извршена процјена није евидентирана у пословним књигама Друштва. Препорука дјелимично проведена.

Препорука 1.4

Друштво је успоставило унутрашњу евиденцију земљишта у Служби за имовинско-правне послове, која је прикупила посједовне листове и другу документацију из надлежних подручних јединица Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове, те у Служби за основна средства, гдје су те земљишне парцеле уписане. На крају сваке пословне године и извршеног редовног годишњег пописа врше се одговарајуће корекције у Служби за основна средства, на основу документације и података из поступака са земљиштем, које прати Служба за имовинско-правне послове у току године (промјене које проистекну из вођених управних и судских поступака). Упис права Друштва на земљишту, како исправног уписа у основна средства, тако и уписа у јавне евиденције (катастар непокретности, земљишна књига), у поступку је рјешавања и ради се о процесу који се временски не може ограничити и на који Друштво нема пресудан утицај. Препорука дјелимично проведена.

Препоруке 1.5. и 1.14.

Извршена је анализа грађевинских објеката и опреме у припреми са циљем активирања истих, као и тестирање на обезвређење инвестиција за које није вршено улагање у дужем временском периоду. Најзначајније позиције на овом конту биле су Пруга Шамац-Бијељина (3.564.235 КМ), обезвређена у износу од 1.425.694 КМ и реконструкција станичне зграде у Добруну (207.567 КМ) обезвређена у износу од 20.757 КМ. Остале инвестиције су активирани, осим инвестиција везаних за узану пругу Вишеград - Вардиште. Препоруке дјелимично проведене.

Препорука 1.6.

У децембру 2015. године извршено је идентификовање, попис и процјена залиха Друштва, од стране Економског института Бања Лука. На основу извршеног пописа и процјене нису утврђене разлике у односу на исказана стања залиха у пословним књигама Друштва. Препорука проведена.

Препорука 1.7.

Друштво није провело препоруку везану за правилно евидентирање половног материјала, тј. не врши евидентирање половног материјала у складу са захтјевима Међународних стандарда финансијског извјештавања, као и Правилника о рачуноводственим политикама Друштва.

Препорука 1.8.

Друштво није у складу са захтјевима МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке, извршило исправку грешке начињене у току 2012. године, везану за евидентирање, тј. уградњу двије скретнице у вриједности од 152.607 КМ, за који износ су терећени трошкови периода, што није у складу са Међународних стандарда финансијског извјештавања и Правилника о рачуноводственим политикама Друштва. Друштво врши правилно евидентирање новонабављених скретница. Препорука дјелимично проведена.

Препорука 1.9.

Друштво врши евидентирање доспјелих обавеза по основу главнице ино-кредита, камата, затезних камата и провизије у оквиру краткорочних обавеза, тј. у складу са члановима 30. и 36. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Препорука проведена.

Препоруке 1.10. и 1.11.

Друштво није објелоданило у Напоменама уз финансијске извјештаје потенцијалне обавезе и потенцијалну имовину по основу судских спорова и могуће финансијске ефекте истих у складу са параграфима 86. и 89. MPC 37 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина. Препоруке нису проведене.

Препорука 1.12.

Препорука није проведена, тј. није извршено ажурирање интерних аката, што је имало за резултат пропусте у систему интерних контрола, који није функционисао на начин да обезбиједи финансијске извјештаје Друштва за 2016. годину без грешака и неправилности, као и потпуну примјену рачуноводствених политика и потпуну усклађеност пословања са надлежном законском регулативом, што смо навели под тачком 2.2. и 2.3 (дјелимично проведене препоруке и нереализоване препоруке).

Препорука 1.13.

Извршено је евидентирање информационог система из области рачуноводства и финансија – Pantheon, у складу са захтјевима MPC 38 – Нематеријална имовина, тј. исти је евидентиран на Осталим нематеријалним улагањима, а са његовим активирање врши се обрачун амортизације. Препорука проведена.

Препорука 1.15.

Прије састављања годишњих финансијских извјештаја, у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, усаглашавају се стања потраживања са купцима и стања обавеза са добављачима. Неусаглашена стања потраживања и обавеза презентују се у Напоменама уз финансијске извјештаје. Препорука проведена.

2.3. Нереализоване препоруке

Нереализоване препоруке везане за финансијске извјештаје:

Препорука број 2

Није извршено ажурирање интерних аката и то: Правилника о интерним контролама и интерним контролним поступцима, Правилника о рачуноводству Жељезница Републике Српске, Правилника о рачуноводственим политикама Жељезница Републике Српске, Правилника о инвестицијама и других интерних аката, што је имало за резултат пропусте у систему интерних контрола, који није функционисао на начин да обезбиједи финансијске извјештаје Друштва за 2016. годину без грешака и неправилности, као и потпуну примјену рачуноводствених политика и потпуну усклађеност пословања са надлежном законском регулативом, што смо навели под тачком 2.2. и 2.3 (дјелимично проведене препоруке и нереализоване препоруке).

Препорука број 4

Сектор за инвестиције и развој возних средстава, који се налази у саставу Послова операција, није комплетирао потребну документацију да би се активирала преса за

монтажу и демонтажу колских склопова у складу са захтјевима МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Преса је евидентирана на позицији опреме у припреми, иако је стављена у употребу.

Препорука број 9

Није извршена процјена способности Друштва да настави пословање по начелима сталности пословања, а самим тим ни објелодањивање резултата процјене у Напоменама уз финансијске извештаје, у складу са захтјевима параграфа 25-26 МРС 1 – Презентација финансијских извештаја.

Нереализоване препоруке везане за усклађеност пословања:

Препорука број 1

У складу са интерним актима који дефинишу процес планирање набавки, Друштво не сачињава детаљне трогодишње и годишње планове пословања, који треба да садрже врсте роба, услуга и радова, који ће бити предмет набавки, као и временски распоред потреба за истим, а у циљу усклађивања времена за подношење захтјева за набавку и времена провођења набавке, као и сачињавања ефикаснијег годишњег плана набавки.

Препорука број 2

Препорука, везана за усклађивање уговора о раду (распоређивање на радно мјесто) и рјешења о платама (коефицијенти) није проведена. Друштво, као разлог за не провођење дате препоруке, наводи да се чекају финансијска средства за реструктурирање радне снаге, којим би се омогућило смањење броја радника кроз пензионисање, као и распоређивање осталих радника у складу са новим Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста.

3. Закључак

Друштво није доставило Главној служби за ревизију јавног сектора Републике Српске План активности на реализацији препорука у року од 60 дана од датума достављања извештаја, како је прописано чланом 21. став 3. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске.

На основу испитане књиговодствене и друге пратеће документације и датих образложења одговорних особа, закључили смо да је Друштво од укупно девет датих препорука за финансијске извештаје провело пет препорука, једну препоруку је дјелимично провело, а три препоруке није провело. Од укупно четири препоруке дате за усклађеност пословања проведене су двије препоруке, а двије препоруке нису проведене.

Ревизијски тим

Ненад Дмитровић, с.р.

Горан Ћетојевић, с.р.